

Sygn. akt II C 111/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: sędzia SR A. S.

Protokolant: st. sekr. sąd. M. O.

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Towarzystwa (...) w W.

przeciwko T. W.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 8.856 zł (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć złotych) tytułem wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu pozwanego – adwokata P. P.;
3. zwraca na rzecz pozwanego ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) uiszczoną w dniu 16 września 2016 roku, zaksięgowaną poz. (...)/ (...).

Sygnatura akt II C 111 /16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 9 lutego 2016 roku, skierowanym przeciwko T. W., powód (...) Spółka Akcyjna V. (...) w W., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 53.661,49 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według dwukrotności stawki określonej w normach przepisanych powiększonej o VAT, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, kosztów korespondencji i opłat kancelaryjnych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż w dniu 23 listopada 2013 roku w J., T. W., kierując w stanie nietrzeźwości oraz bez stosownych dokumentów pojazdem marki V. o numerze rejestracyjnym (...) nie zachował należytej ostrożności, na skutek czego najechał na bramę posesji mieszczącej się przy ulicy (...) oraz pojazd marki V. o numerze rejestracyjnym (...) powodując ich uszkodzenie. Pozwany został skazany wyrokiem karnym za jazdę w stanie nietrzeźwości. Pojazd, którym poruszał się pozwany w dacie zdarzenia ubezpieczony w powodowym Towarzystwie. Powód z tytułu szkody w pojeździe V. o numerze rejestracyjnym (...) wypłacił kwoty 35.455,59 zł i 10.407,95 zł oraz kwotę 1.930,70 zł tytułem naprawienia uszkodzonej bramy. Na kwotę dochodzoną pozwem składają się wypłacone sumy: 35.455,59 zł oraz 5.071,61 zł odsetek za okres od 18 lipca 2014 roku do 25 stycznia 2016 roku, 10.407,95 zł oraz 451,39 zł odsetek za okres od 10 kwietnia 2014 roku do 25 stycznia 2016 roku, 1.930,70 zł oraz 344,25 zł odsetek za okres od 9 lipca 2015 roku do 25 stycznia 2016 roku. Jako podstawę roszczenia wskazano art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003

r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

(pozew k. 2-5, pełnomocnictwo k. 34, odpis KRS k. 35-37 , pismo procesowe k. 43)

W odpowiedzi na pozew z dnia 4 kwietnia 2014 roku pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Oświadczył, że wskazane przez powoda koszty naprawy pojazdu są zbyt wysokie, zaś koszty powinien ponieść ubezpieczyciel, jeśli samochód był ubezpieczony.

(odpowiedź na pozew k. 54-55)

Postanowieniem z dnia 23 maja 2016 roku referendarz sądowy ustanowił dla pozwanego pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata.

(postanowienie k. 62)

W piśmie z dnia 8 lipca 2016 roku pełnomocnik pozwanego ustanowiony z urzędu wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, które nie zostały pokryte ani w całości ani w części. Nie kwestionował faktu zaistnienia zdarzenia w dniu 23 listopada 2013 roku z udziałem pozwanego. Pełnomocnik wskazał, iż wypadek był młodzieńczym wybrykiem pozwanego, który w chwili zdarzenia miał 17 lat. Pozwany nie ma pracy ani majątku. W świetle zasad współzycia społecznego zasadnym byłoby danie szansy pozwanemu, mimo popełnionego błędu, na normalny start w dorosłość. Niezależnie od tego kwestionował wysokość wypłaconych przez powoda na rzecz osób trzecich świadczeń tytułem odszkodowania. Z ostrożności procesowej poddał pod rozagę zastosowanie art. 320 kpc.

(pismo pełnomocnika pozwanego k. 80-85)

Postanowieniem z dnia 29 lipca 2016 roku Sąd w niniejszej sprawie, na wniosek strony powodowej, do którego przyłączyła się strona pozwana dopuścił dowód m.in. z opinii biegłego do spraw wyceny pojazdów i techniki samochodowej na okoliczność zakresu uszkodzeń i ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu marki V. o nr rej. (...) z uwzględnieniem średniej stawki za roboczogodzinę w zakładach naprawczych na terenie miejsca zamieszkania poszkodowanego i rynkowych cen części przy uwzględnieniu jedynie tych uszkodzeń, które powstały w wyniku zdarzenia z dnia 23 listopada 2013 roku, oraz biegłego do spraw budownictwa na okoliczność zakresu uszkodzeń, oraz ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy bramy posesji przy ulicy (...) w J. z uwzględnieniem stanu tej bramy przed zdarzeniem z dnia 23 listopada 2013 roku oraz stawek rynkowych przy uwzględnieniu jedynie tych uszkodzeń, które powstały w wyniku zdarzenia z dnia 23 listopada 2013 roku. Pełnomocnik powoda został zobowiązany w tym postanowieniu do uiszczenia zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 600 zł.

(postanowienie k. 91)

Do dnia zamknięcia rozprawy powód nie uiszczył zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego zgodnie z postanowieniem, którego odpis doręczono mu w dniu 1 września 2016 roku.

(notatka k. 92v, epo k. 137, notatka k. 136 , oświadczenie pełnomocnika powoda na rozprawie k. 203)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 listopada 2013 roku w J. T. W., będąc w stanie nietrzeźwości, nie posiadając wymaganych uprawnień do kierowania pojazdem mechanicznym, kierując pojazdem marki V. o numerze rejestracyjnym (...), na łuku drogi nie zapanował nad pojazdem i uderzył w lewą część bramy posesji mieszczącej się przy ulicy (...), a następnie uderzył w drzewo i zaparkowany na posesji pojazd marki V. o numerze rejestracyjnym (...) powodując ich uszkodzenie.

Wyrokiem z dnia 20 stycznia 2014 roku w sprawie o sygn. akt (...), Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi uznał T. W. za winnego tego, że dnia 23 listopada 2013 roku w J., gm. A. przy ul. (...) będąc w stanie nietrzeźwości prowadził

w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki V. o numerze rejestracyjnym (...), czym wypełnił dyspozycję art. (...) k.k. oraz winnego tego, że w dniu (...) roku w J. przy ul. (...), gm. A. dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia cudzego pojazdu – samochodu osobowego marki V. p nr rej. (...), czym wypełnił dyspozycję art. 289 § 1 kk.

(kserokopia zgłoszenia szkody z ubezpieczenia majątkowego k. 7-9, kopia notatki urzędowej k. 10-10v, dokumentacja zdjęciowa w aktach szkody płyta k. 39, kserokopia wyroków k. 11-12)

(...) Spółka Akcyjna V. (...) w W. przeprowadziło postępowanie likwidacyjne w związku ze szkodą w zdarzeniu z dnia 23 listopada 2013 roku, w wyniku którego przyznano i wypłacono na rzecz podmiotu prowadzącego naprawę pojazdu odszkodowanie za szkodę w pojeździe marki V. o nr rej. (...) w kwocie 35.455,59 zł w dniu 9 czerwca 2014 roku tytułem kosztów naprawy, na rzecz M. S. odszkodowanie w kwocie 1930,70 zł w dniu 4 lutego 2014 roku tytułem kosztów naprawy uszkodzonej bramy.

(kserokopia faktury k. 16-16v, kosztorys k. 19-20, decyzje k. 22-23, potwierdzenia przelew u k. 25, 26)

Przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi toczyło się pod sygn. akt XIII GC 300/15 postępowanie z powództwa M. B. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) w W. o zapłatę dalszej kwoty odszkodowania 10.407,95 zł tytułem należności głównej (w tym kwoty 607,95 zł tytułem kosztów naprawy pojazdu marki V. o nr rej. (...) po zdarzeniu z dnia 23 listopada 2013 roku oraz kwoty 9800 zł tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego) wraz z odsetkami. Pozwane w tej sprawie Towarzystwo (...) po doręczeniu odpisu pozwu w tym postępowaniu wypłaciło na rzecz M. B. kwotę 10.407,95 zł wraz z odsetkami, wobec czego powód cofnął powództwo w tej sprawie.

(kserokopia pisma k. 21-21v, potwierdzenie przelewu k. 24, operat szkody k. 30, kserokopia postanowienia k. 75, kserokopia pozwu k. 99-106)

Pismem z dnia 3 marca 2014 roku powód wezwał T. W. do zapłaty należności regresowej w kwocie 1.930,70 zł za uszkodzoną bramę od posesji przy ulicy (...) w J. w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania.

(kserokopia wezwania do zapłaty k. 32-32v, dowód doręczenia wezwania k. 33-33v)

Pismem z dnia 12 czerwca 2014 roku powód wezwał T. W. do zapłaty należności regresowej za uszkodzony pojazd marki V. o numerze rejestracyjnym (...) w kwocie 35.455,59 zł w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania.

(kserokopia wezwania do zapłaty k. 27-27v, dowód doręczenia wezwania k. 28-28v)

Pismem z dnia 29 maja 2015 roku powód w związku z dalszą wypłatą odszkodowania za szkodę w pojeździe marki V. o numerze rejestracyjnym (...) w wysokości 10.407,95 zł wezwał T. W. do zapłaty należności regresowej w łącznej kwocie 45.863,54 zł w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania.

(kserokopia wezwania do zapłaty k. 29-29v, dowód doręczenia wezwania k. 31-31v)

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dowodów, wśród nich dokumentów lub ich kserokopii stosując w tym względzie art. 308 k.p.c., których prawdziwość nie została zakwestionowana przez strony. Ustalony powyżej stan faktyczny nie był sporny.

Sąd, na podstawie art. 130⁴ § 5 k.p.c., postanowił pominąć czynność połączoną z wydatkami tj. przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych ds. wyceny pojazdów i techniki samochodowej oraz ds. budownictwa z uwagi na nie uiszczenie przez stronę powodową zaliczki na biegłych w zakreślonym terminie. Na terminie rozprawy w dniu 8 czerwca 2017 roku pełnomocnik powoda nie potrafił wyjaśnić przyczyn nie uiszczenia zaliczki na biegłych. Wbrew twierdzeniu pełnomocnika powoda (w piśmie z dnia 14 czerwca 2017 roku) pełnomocnik powoda w dniu 1 września 2016 roku otrzymał odpis postanowienia z dnia 29 lipca 2016 roku, gdyż na miał świadomość wysokości kwoty do uiszczenia której powód został zobowiązany tym postanowieniem (co wprost wynika z oświadczenia pełnomocnika powoda wyrażonego na rozprawie w dniu 8 czerwca 2017 roku – po zarządzeniu przerwy).

Sąd oddalił wnioski strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych, gdyż w braku inicjatywy dowodowej powoda, był on nieistotny dla rozstrzygnięcia.

Mając na względzie, że powód nie udowodnił swoich twierdzeń co do wysokości żądania pozwu, Sąd oddalił wnioski dowodowe strony powodowej o dopuszczenie dowodu z zeznań wnioskowanych świadków, jako nieprzydatne dla rozstrzygnięcia. Dla ustalenia zakresu i wysokości szkody wymagana była wiedza specjalna biegłych.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo jako nieudowodnione podlegało oddaleniu w całości.

Zgodnie z art. 3 ust 4 pkt 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej (t.j. Dz. U.z 2013r, poz. 950) do czynności ubezpieczeniowych należy również prowadzenie postępowań regresowych oraz postępowań windykacyjnych związanych z wykonywaniem umów ubezpieczenia, reasekuracji oraz gwarancji ubezpieczeniowych.

Za podstawę prawną dochodzonego przez powoda roszczenia należy przyjąć art. 43 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2013r, poz. 392).

Zgodnie z tym przepisem, zakładowi ubezpieczeń oraz Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, w przypadkach określonych w art. 98 ust. 2 pkt 1, przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, wówczas, gdy jeżeli kierujący:

- 1)** wyrządził szkodę umyślnie, w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości albo po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 2)** wszedł w posiadanie pojazdu wskutek popełnienia przestępstwa;
- 3)** nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania pojazdem mechanicznym, z wyjątkiem przypadków, gdy chodziło o ratowanie życia ludzkiego lub mienia albo o pościg za osobą podjęty bezpośrednio po popełnieniu przez nią przestępstwa;
- 4)** zbiegł z miejsca zdarzenia.

W sprawie niniejszej powód wywodził swoje roszczenie w oparciu o wskazaną w pkt 1 powołanego przepisu podstawę tj. prowadzenie pojazdu w stanie w stanie nietrzeźwości.

W odróżnieniu od typowego regresu ubezpieczeniowego zdefiniowanego w art. 828 § 1 KC (zgodnie z którym w braku odmiennego zastrzeżenia umownego z mocy prawa, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania), co do zasady zakładowi ubezpieczeń nie przysługuje prawo dochodzenia od sprawcy szkody zwrotu wypłaconego odszkodowania. Wiąże się to z personalizacją osoby odpowiedzialnej za wyrządzenie szkody - w klasycznej umowie ubezpieczenia jest to osoba trzecia, niezwiązana z ubezpieczającym (dodatkowo art. 828 § 2 KC nie dopuszcza do przechodzenia na ubezpieczyciela roszczeń ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, za wyjątkiem szkód umyślnych). Tymczasem w przypadku obowiązkowego ubezpieczenia OC roszczenie regresowe przysługiwałoby przeciwko kierującemu pojazdem, będącemu jednocześnie ubezpieczonym. Dopuszczenie regresu w takiej sytuacji wypaczałoby cel i istotę ubezpieczenia, dlatego też możliwość jego dochodzenia jest ograniczona do taksatywnie wyliczonych, wyjątkowych przypadków.

W toku postępowania poza sporem pozostawał fakt zaistnienia samego zdarzenia z dnia 23 listopada 2013 roku powodującego szkodę z winy pozwanego oraz wypłaty z tego tytułu odszkodowania za uszkodzony pojazd V. o numerze rejestracyjnym (...) w łącznej kwocie 45.863,54 zł i kwoty 1.930,70 zł za zniszczoną bramę posesji przy ulicy (...) w J.. Pozwany kwestionował wysokość świadczeń wypłaconych przez powoda.

Rozpoznając roszczenie zakładu ubezpieczeń o zwrot wypłaconego świadczenia ubezpieczeniowego, sąd nie jest bezwzględnie związany wysokością faktycznie wypłaconego odszkodowania. Granicą odpowiedzialności sprawy szkody jest jej rzeczywista wysokość, przy czym w wypadku regresu nietypowego nie może ona przekraczać faktycznie wypłaconego przez ubezpieczyciela odszkodowania (w szerokim rozumieniu tego pojęcia obejmującym świadczenia zmierzające do naprawienia zarówno szkody majątkowej, jak i niemajątkowej). W toku procesu pozwany sprawca szkody może kwestionować wysokość i zakres świadczeń wypłaconych przez zakład ubezpieczeń podnosząc w szczególności, że ubezpieczyciel świadczył nadmiernie w stosunku do szkody poniesionej przez pokrzywdzonego. (wyrok SA w Warszawie VI Wydział Cywilny z dnia 14 października 2014 roku, VI ACa 57/14).

Roszczenie regresowe zakładu ubezpieczeń - tak jak każde inne roszczenie - stosownie do art. 6 k.c., wymaga wykazania zasadności tego roszczenia zarówno co do zasady, jak i jego wysokości. Zasada ta znajduje potwierdzenie w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego, według którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 k.p.c. zdanie pierwsze).

Bierność strony w zakresie obowiązku dowodzenia swych twierdzeń nie zobowiązuje Sądu – poza wyjątkowymi przypadkami – do prowadzenia dowodu z urzędu. Jak wskazuje się w judykaturze Sądu Najwyższego nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17.12.1996 w sprawie sygn. akt: I CKU 45/96, OSNC 1997 r., Nr 6-7, poz. 76). Jeśli zatem strona nie przedstawia dowodów, to uznać należy, że dany fakt nie został wykazany (udowodniony).

Rygoryzm tego obowiązku jest wzmocniony zwłaszcza tam, gdzie strona jest reprezentowana przez fachowego pełnomocnika. Przepis art. 232 zdanie drugie k.p.c. stwarza sądowi jedynie możliwość dopuszczenia dowodu niewskazanego przez stronę, który należy traktować jako wyjątek od zasady wskazanej w zdaniu pierwszym przepisu, dopuszczalny jedynie w zupełnie szczególnych wypadkach. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 marca 1998 roku, II CKN 656/97 (OSNC 1998, zeszyt 12, poz.208), w którym wypowiedział się, iż przewidziane w art. 232 k.p.c. uprawnienie sądu dopuszczenia dowodu z urzędu niewskazanego przez strony ma charakter wyjątkowy.

Na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie należy uznać, iż powód reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika nie udowodnił wysokości dochodzonego roszczenia. Wobec faktu, iż pozwany kwestionował wysokość odszkodowania wypłaconego przez powoda na rzecz osób trzecich, niezbędnym było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych sądowych jako posiadających wiadomości specjalne w zakresie niezbędnym do dokonania ustaleń faktycznych. Dowód z opinii biegłych sądowych nie został przeprowadzony z uwagi na nie uiszczenie zaliczki w terminie.

Niezależnie od powyższego powód w pozwie nie wnioskował o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego celem ustalenia uzasadnionych kosztów najmu pojazdu zastępczego. Uczynił to dopiero w piśmie z dnia 27 października 2016 roku (k.125), już po wydaniu postanowienia w niniejszej sprawie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego, do spraw wyceny pojazdów i techniki samochodowej oraz po upływie terminu na uiszczenie zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd powództwo oddalił jako nieudowodnione.

Powód przegrał proces w całości. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania winien zatem zwrócić na rzecz pozwanego poniesione przez niego koszty postępowania (art. 98 k.p.c.). na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu w kwocie 8.856 zł z VAT ustalone na podstawie ustalone na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

Na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 623) zwrócono na rzecz pozwanego ze Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 150 zł z tytułu zaliczki na biegłego, która nie została wykorzystana.

Z/

1. (...);

2. (...) A. K. ((...))